

ADMINISTRATIE

EN

ECONOMIE

HANDELS- REKENEN

Drs. P.F. Pietersen

K.P. Pietersen

6^e druk, 1^e oplage

ISBN 978 90 6355 192 6

NEDERLANDS ONDERWIJS INSTITUUT BV

© Copyright: NOI

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, database, computerbestand, internet of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het NOI.

Omslagontwerp: Ronald Meij

WOORD VOORAF

'Handelsrekenen' bestaat uit drie afdelingen: *Basisrekenen*, *Bedrijfsrekenen* en *Herhaling*.

- Afdeling 1 bevat het *basisrekenen*. Elk hoofdstuk geeft steeds een korte uitleg gevolgd door een eerste serie opgaven, daarna soms een herhalingsronde en tot slot een aantal praktijkberekeningen:

– bij de *eerste serie opgaven* kijken we vooruit:

– bij de *herhalingsopgaven* blikken we terug:

– bij de *praktijkberekeningen* staan we 'midden in de praktijk':

De eerste twee hoofdstukken (optellen/afrekken en vermenigvuldigen/delen) beginnen met een *testopgave*. Kun je die niet foutloos maken, werk dan de *serie opgaven* onder de tekst uit. De opgaven klimmen geleidelijk op tot het niveau van de test. Vanaf hoofdstuk 1.3 moeten alle opgaven worden gemaakt. Het gaat hier om opgaven over de moeilijkere onderwerpen van het basisrekenen (afronden, procenten, gemiddelden, verhoudingen enz.).

- In afdeling 2 *Bedrijfsrekenen* wordt het basisrekenen toegepast.
- Afdeling 3 bevat een serie *herhalingsopgaven* en *examentraining in meerkeuzevorm*.

We gaan ervan uit dat er met een rekenmachine wordt gewerkt, zowel bij de uitleg als bij het maken van opgaven.

Als praktische hulp, met name voor de herhalingsopgaven, zijn op de laatste bladzijden van het boek de belangrijkste formules en begrippen afgedrukt.

Bij de zesde druk, 1^e oplage

Deze zesde druk heeft een nieuwe lay-out gekregen.

In afdeling 1 is een hoofdstuk over schattend rekenen toegevoegd. Verder zijn er ondergeschikte verbeteringen en kleine tekstcorrecties aangebracht.

Voor uw ervaringen en suggesties houden wij ons van harte aanbevolen:
e-mail mkb@noi.nl, telefoon 035-5416743.

NOI

1

BASISREKENEN

1	1	OPTELLEN EN AFTREKKEN	blz. 8
	1	Opgaven optellen en aftrekken	8
	2	Het gebruik van een rekenmachine	12
2	2	VERMENIGVULDIGEN EN DELEN	14
	1	Opgaven vermenigvuldigen	14
	2	Opgaven delen	18
3	3	AFRONDEN	22
	1	Opgaven afronden	22
	2	Herhalingsronde	25
	3	Praktijkberekeningen	26
4	4	BREUKEN	30
	1	Opgaven breuken	30
	2	Herhalingsronde	33
5	5	PROCENT- EN PROMILLEBEREKENINGEN	35
	1	Opgaven procentberekeningen	35
	2	Opgaven promilleberekeningen	37
	3	Praktijkberekeningen	38
6	6	UITDRUKKEN IN EEN PERCENTAGE	43
	1	Opgaven uitdrukken in procenten	43
	2	Praktijkberekeningen	45
7	7	SCHATTEND REKENEN	49
	1	Opgaven schattend rekenen.....	49
8	8	VERHOUDINGEN	52
	1	Opgaven verhoudingen	52
	2	Praktijkberekeningen	56
9	9	GEMIDDELDEN	58
	1	Opgaven gemiddelden	58
	2	Opgaven gewogen gemiddelden	60
	3	Praktijkberekeningen	64
10	10	MATEN EN GEWICHTEN	68
	1	Inleiding	68
	2	Lengtematen	70
	3	Oppervlaktmaten	70
	4	Inhoudsmaten	71
	5	Gewichten	72
	6	Opgaven	73

2

BEDRIJFSREKENEN

1	AFSCHRIJVINGEN	80
1	Afschrijven van de aanschafprijs	80
2	Afschrijven van de boekwaarde	84
3	Herhalingsronde	87
2	RENTEBEREKENINGEN (INTEREST)	91
1	Het berekenen van rente	91
2	Herhalingsronde	96
3	VREEMDE VALUTA	98
1	De wisselkoers	98
2	Kopen van vreemde valuta	99
3	Verkopen van vreemde valuta	101
4	Herhalingsronde	103
4	OMZET - KOSTEN - WINST	106
1	Nettowinst (ondernemersinkomen)	106
2	Bedrijfseconomische winst (economisch resultaat)	110
3	Herhalingsronde	115
5	BTW-BEREKENINGEN	121
1	Berekenen van de verkoopprijs inclusief btw	121
2	Berekenen van het btw-bedrag in de verkoopprijs	123
3	Herhalingsronde	127
6	GOEDERENHANDEL	129
1	Facturen	129
2	Goederenkortingen	131
3	Betalingskortingen	135
4	Het berekenen van de inkoopprijs	140
5	Leveringen van en naar het buitenland	142
6	Herhalingsronde	143
7	VERZEKERINGEN	147
1	Het berekenen van de kosten	147
2	Het berekenen van de uitkering	150
3	Herhalingsronde	157
8	INDEXCIJFERS	162
1	Het berekenen van indexcijfers	163
2	Het gebruik van indexcijfers	164
3	Wijziging van het basisjaar	167
4	Procentpunten	168
5	Herhalingsronde	170

2

9	TABELLEN EN GRAFIEKEN	173
1	Het lijndiagram	174
2	Het staafdiagram	180
3	Cirkeldiagram en beelddiagram	182

10	RENTABILITEIT	184
1	Het gemiddeld eigen vermogen	184
2	De rentabiliteit van het eigen vermogen	185
3	Het gemiddeld totale vermogen	188
4	De rentabiliteit van het totale vermogen	189
5	Herhalingsronde	193

3

HERHALING

1	HERHALINGSOPGAVEN	200
----------	--------------------------------	-----

2	HERHALINGSOPGAVEN IN MEERKEUZEFORM	215
----------	---	-----

TREFWOORDENREGISTER	225
----------------------------------	-----

FORMULES EN BEGRIPPEN	229
------------------------------------	-----
